Dokumentą elektroniniu parašu
pasirašė MINDAUGAS,DOCAITIS
Data: 2026-11-02 23:09:24

Taikus žmonių judėjimas už gyvosios gamtos išsaugojimą VšĮ „Girių inspekcija“

Kodas 306625563, Didlaukio g. 42-8, LT-08330 Vilnius, tel. +37067934089, el.paštas: giriuinspekcija@gmail.com
LT487189900010700257

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
El. p. bendrasisd@vrm.lt; virginijus.vaskelis@vrm.lt

2026 m. lapkričio 2 d. Nr. GI-2026-11-02-01

PASTABOS IR PASIŪLYMAI
DĖL ASMENŲ PRAŠYMŲ IR SKUNDŲ NAGRINĖJIMO VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SUBJEKTUOSE TAISYKLIŲ PAKEITIMO

TAIS Nr. 26-13637

Projekto nuoroda: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/e67e7233cb9811f1a660f4c5849bb525

VšĮ „Girių inspekcija“, gindama gyvosios gamtos ir visuomenės interesą, teikia pastabas dėl Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų taisyklių pakeitimo. Pritariame siekiui kartu su ADOC formato atsakymu pateikti jo nuorašą. Tačiau gyventojas privalo galėti perskaityti ir panaudoti institucijos atsakymą be specialių techninių žinių ar papildomos programinės įrangos. Mūsų patirtis teikiant aplinkosauginius prašymus ir skundus rodo, kad informacijos prieinamumas yra būtina realaus dalyvavimo ir galimybės laiku ginti viešąjį interesą sąlyga.

1. Taisyklių 44 punktas – nustatyti prieinamą nuorašo formatą

Projekte numatytas privalomas oficialiojo elektroninio dokumento nuorašas, bet neapibrėžta jo pateikimo forma. Šią spragą derinimo išvadoje pagrįstai nurodė Teisingumo ministerija. Jei asmuo kartu su ADOC gaus sunkiai atveriamą ar nepilną nuorašą, pakeitimo tikslas nebus pasiektas. Elektroninių dokumentų autentiškumą galima išsaugoti kartu užtikrinant paprastą jų skaitymą.

Siūlome 44 punkto nuostatą dėl nuorašo išdėstyti taip:

„Siunčiant oficialųjį elektroninį dokumentą, kartu siunčiamas ir šio dokumento nuorašas PDF arba kitu plačiai prieinamu formatu, kuriam perskaityti nereikia specializuotos programinės įrangos. Nuoraše pateikiamas visas atsakymo turinys, dokumento registravimo duomenys ir informacija apie elektroninį parašą. Užtikrinamas kartu su atsakymu siunčiamų priedų prieinamumas. Nuorašas nesiunčiamas tik tada, kai asmuo prašyme ar skunde aiškiai nurodė, kad jo nepageidauja.“

Papildomai siūlome šiame punkte žodį *„teksto“* pakeisti į *„turinio“*, nes atsakymo ir priedų dalis gali būti žemėlapiai, nuotraukos, lentelės ar kiti netekstiniai duomenys. Tokį tikslinimą pasiūlė ir Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Aplinkos informacijos srityje Direktyvos 2003/4/EB 3 straipsnio 4 dalis taip pat įtvirtina informacijos pateikimo pareiškėjo prašoma forma ar formatu principą, taikant joje numatytas išimtis.

2. Išsaugoti proporcingas prašymų ir skundų pateikimo galimybes

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija siūlo papildomai svarstyti Taisyklių 24.5 papunkčio pakeitimą, atsisakant ranka pasirašyto dokumento skaitmeninės kopijos pateikimo galimybės. Šis pakeitimas nėra dabartinio projekto dalis. Siūlome jo neįtraukti neatlikus poveikio prieinamumui vertinimo: reikalavimas visais atvejais naudoti kvalifikuotą elektroninį parašą apsunkintų gyventojų kreipimąsi, ypač dėl bendro pobūdžio informacijos. Kai sprendimui būtina patikimai nustatyti tapatybę, gali būti naudojamos tam proporcingos priemonės. Siūlome išsaugoti galimybę teikti pasirašyto prašymo skaitmeninę kopiją tais atvejais, kai teisės aktai nereikalauja aukštesnio tapatybės patvirtinimo lygio.

3. Neįtvirtinti subjektyvaus „tikro intereso“ ar DI naudojimo filtro

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos išvadoje taip pat siūloma svarstyti papildomą atsisakymo nagrinėti kreipimusis pagrindą, kai pareiškėjas esą neturi realaus intereso. Tai nėra dabartinio projekto norma. Tokia neapibrėžta sąlyga sudarytų galimybę atmesti teisėtą piliečio ar NVO kreipimąsi remiantis prielaidomis, įskaitant dėl dirbtinio intelekto naudojimo tekstui rengti. Siūlome šios iniciatyvos neperkelti į projektą: kreipimosi priimtinumas turi būti vertinamas pagal jo turinį ir objektyvius įstatymo kriterijus. Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje jau nustatyti atsisakymo nagrinėti pagrindai; aplinkos informacijos prašytojas pagal Orhuso konvencijos 4 straipsnio 1 dalį neprivalo pagrįsti suinteresuotumo.

Prašome pastabas užregistruoti, įvertinti kiekvieną siūlymą ir šį el. paštu teikiamą dokumentą paskelbti prie projekto TAIS. Teisėkūros pagrindų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 4 ir 7 punktai bei 7 straipsnio 3 dalis numato informacijos apie konsultavimąsi, gautus pasiūlymus ir jų įvertinimo viešumą. Prašome motyvuotą pastabų įvertinimą bei derinimo pažymą paskelbti TAIS, o apie gavimą, registracijos numerį, sprendimus ir paskelbimo nuorodą informuoti el. paštu giriuinspekcija@gmail.com.

Šie pasiūlymai taip pat remiasi Orhuso konvencijos 4 ir 8 straipsniuose įtvirtintais aplinkos informacijos prieinamumo bei veiksmingo visuomenės dalyvavimo rengiant aplinkai reikšmingas bendro pobūdžio teisės normas principais. Elektroninės procedūros turi palengvinti, o ne nepagrįstai riboti galimybę gauti informaciją ir dalyvauti sprendimų priėmime.

Pagarbiai

VšĮ „Girių inspekcija“

Vadovas Mindaugas Docaitis